

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 06 iulie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, declarat de inculpatul

***Tataru Artur XXX**, născut la
XX XXXX XXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare
instanța de fond: 27.12.2016 – 06.07.2017,
instanța de apel: 15.08.2017 – 11.10.2017,
instanța de recurs: 20.12.2017 – 31.01.2018.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 06 iulie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Tataru Artur a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal la 5 ani închisoare, și în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 12 septembrie 2016.

2. Instanța de fond a constatat că la 02 august 2016, aproximativ orele 00:30, inculpatul Tataru Artur, având scopul săvârșirii infracțiunii de violare a domiciliului, de comun acord și împreună cu o altă persoană, fiind ambii în stare de ebrietate alcoolică, fără a avea consimțământul proprietarului, prin deteriorarea geamului au pătruns ilegal în casa lui Andronachi Nicolae din s. XXXXX, r-l XXXXX, unde proprietarul dormea, iar la solicitarea lui de a părăsi domiciliul, aceștia au refuzat, încălcându-i dreptul prevăzut de art.29 din Constituția Republicii Moldova, privind inviolabilitatea domiciliului, amenințându-l cu aplicarea violenței fizice.

Tot el, la 02 august 2016, aproximativ orele 00:30, având scopul săvârșirii infracțiunii de răpire a persoanei, de comun acord și împreună cu o altă persoană, fiind ambii în stare de ebrietate alcoolică, după ce au pătruns ilegal în casa lui Andronachi Nicolae din s. XXXXX, r-l XXXXX, unde proprietarul dormea împreună cu concubina Stavilă Veronica, amenințându-i cu aplicarea violenței fizice, contrar voinței sale, au determinat-o pe Stavilă Veronica să iasă din casă, târând-o de mâini în strada, unde aplicând violența fizică au urcat-o cu forța într-un automobil și au transportat-o în s. Costești, r-l Ialoveni, privând-o astfel de libertate.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, că aceste probe dovedesc vinovăția lui și i-a încadrat acțiunile în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, ca violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, precum și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, acțiuni săvârșite cu aplicarea violenței, și în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, ca răpirea unei persoane, comisă de către două sau mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, că inculpatul a comis o încălcare gravă a prevederilor legale, prin ce a pus în pericol viața părții vătămate, că infracțiunile comise atentează grav și relațiile sociale, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Avocatul Ion Tăut a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate.

Apelantul a invocat că pe art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța de judecată nu a încetat procesul penal în privința inculpatului în legătură cu împăcarea părților, deși partea vătămată Andronache N. a declarat că s-a împăcat cu inculpatul și nu are pretenții de ordin material și moral.

La stabilirea pedepsei nu s-au luat în vedere circumstanțele atenuante a inculpatului, că el s-a căit sincer de cele comise și a contribuit la descoperirea infracțiunii.

Inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră, nu au fost luate în considerație prevederile art. 364¹ alin. (8) CPP, fiind posibilă stabilirea unei pedepse non-privativă de libertate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei, prima instanță a dat o apreciere corectă tuturor circumstanțelor cauzei și echitabil i-a aplicat inculpatului pedeapsa închisorii. La caz, s-au stabilit pedepse mai mici decât limita de mijloc prevăzută de art.164 alin. (2) lit. e) Cod penal - de la 4 ani până la 6 ani și 8 luni închisoare, art.179 alin. (2) Cod penal - de la 3 luni la 2 ani închisoare. Luând în considerație circumstanțele atenuante invocate în apel, căința sinceră și contribuirea la descoperirea infracțiunii, urmează a fi reținute aceleași pedepse și în aceleași limite.

La fel, este corectă concluzia de aplicare a prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, și anume stabilirea pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Prima instanță, pentru atenuarea pedepsei, a aplicat cumulul parțial, și nu cumulul total al pedepselor.

Astfel, instanța de judecată a ținut cont de caracteristicile individuale ale cauzei și a stabilit o pedeapsă echitabilă și întemeiată.

Împăcarea reprezintă o tranzacție prevăzută de legea penală, care are drept efect înlăturarea răspunderii penale, încheiată între părți care respectiv își manifestă voința pentru împăcare. Astfel, împăcarea este personală și urmează să conțină o anumită formă, forma unui acord care ar trebui să conțină elemente ce ar manifesta voința certă a participanților, care lipsesc la materialele cauzei. Totodată, declarațiile părții vătămate Andronache N. în instanța de fond atestă că o eventuală împăcare este posibilă, însă fără a fi specificate condițiile împăcării respective. Prin urmare, lipsesc temeiurile de încetarea procesului penal în privința inculpatului în baza art. 179 alin. (2) Cod penal.

Referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului, se reține că pedeapsa aplicată este mai mare de 5 ani - maximul prevăzut de lege pentru suspendarea executării pedepsei. La caz, pedeapsa finală stabilită inculpatului este legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, corect constatate de către instanța de fond, sentința fiind legală și întemeiată în partea dată, fapt ce duce la imposibilitatea aplicării normei respective în cazul dat.

Totodată, încălcări de ordin procedural, de către instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, nu au fost stabilite.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și stabilirea unei pedepse mai blânde.

Recurentul a invocat că a depus cerere de examinare a cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că în recursul ordinar declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie, f.d. 79 v.2*).

Rezultă, că acest recurs ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just au luat în considerare că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, însă a comis o infracțiune gravă și alta mai puțin gravă, argumentat ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 alin. (1) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă

echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2. și 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Tataru Artur XXX, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 06 iulie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco